

Glad smo si utešili v bramu Fr. Rodeta, kjer se nam je za izredno nizko ceno postreglo z vsem popolnoma v našo zadovoljnost. Kratak dan, slabo vreme, nekaterih tovarišev dolga pot do doma — vse to nas

je prisililo, da smo prej ostavili veselo družbo in se poslovili drug od drugega, kakor navadno. Pred slovesom pozdravili smo brzojavno zborujoče tovariše v Škofji Loki. Val.

Vestnik.

Najvišje odlikovanje. G. kr. deželni šolski nadzornik g. dr. Matija vitez Wretschko, ki je v službovanju pri naučnem ministerstvu, dobil je naslov in značaj ministerjalnega svetnika.

Osobne vesti. G. Simon Rutar, c. kr. profesor na nižji gimnaziji v Ljubljani, dobil je od naučnega ministerstva stipendijo in pololetni dopust, da potuje in preiskuje starinstvo po Italiji in po Grškem.

G. Andrej Vavken, nadučitelj v Cerkljah, je na svojo prošnjo umirovljen. Imenovani so bili: g. Jernej Ravnikar, nadučitelj v Litiji, nadučiteljem na štirirazrednici v Mokronogu; g. Pavel Gorjup, učitelj v Blagovici, stalnim učiteljem-voditeljem v Nevljah; gđc. Pavla Götzl, učiteljica v Zireh, za stalno učiteljico na dvorazrednici v Dolu; g. Vendelin Sadar, učitelj v Zalogu, stalnim učiteljem-voditeljem v Ihanu; g. Francšek Gross, učitelj v Suhorji, stalnim nadučiteljem na dvorazrednici v Vremsu; g. Matija Krauland, učitelj na Smuki, stalnim nadučiteljem v Mozeltji; g. Ivan Okorn stalnim nadučiteljem na svojem mestu v Preddvoru. Iz službenih ozirov so bili premeščeni: nadučitelj g. Jakob Cepuder iz Boštanj v Studence; nadučitelj g. Ivan Gantar iz Studenca v Catež; nadučitelj g. Alojzij Račič iz Čateža v Boštanj; učiteljica g. Marija Cepuder iz Leskovec v Studence in začasni učitelj g. Feliks Nagu iz Studenca v Leskovec.

Preskušnja učne usposobljenosti pri izpraševalni komisiji v Ljubljani se je vršila pretekli mesec.

K tej preskušnji so se oglasili in sicer: 1. Za ljudske šole gg.: Verbič Jožef, začasni učitelj v Višnji Gori; Pavčič Jožef, začasni učitelj v Velikih Laščah; Lužar Fortunat, začasni učitelj v Sent-Lambertu; Stefančič Francšek, začasni učitelj v Črnomlju; Perko Lovro, začasni učitelj v Črnomlju; Megušar Rihard, začasni učitelj v Božakovem; Justin Rajko, nadučitelj v Stekljevci (za nemške šole); Kikel Jožef, pomožni učitelj v Starem Logu na Kočevskem; Humek Martin, začasni učitelj na Raki; Nagu Feliks, začasni učitelj na Studenci; Sone Anton, začasni učitelj v Tržišči; Petrič Janez, začasni učitelj v Sent-Juriji pri Izlakah; Dominko Henrik, suplent na c. kr. učiteljski v Kopru (za nemške šole); potem gospodične Pfau Klara, pomožna učiteljica na c. kr. ljudski in meščanski dekliški šoli v Trstu (za nemške šole); Praprotnik Ana, začasna učiteljica na lgu; Mossetig Justina, učiteljska kandidatinja na c. kr. dekliški šoli v Trstu (za nemške šole); S. Rozalija Angelika Lernbeis, začasna učiteljica na ljudski šoli v Voloski (za nemške šole); Moos Marija, učiteljska kandidatinja v Ljubljani; Jamšek Marija, začasna učiteljica v Domžalah; Schigon Marija, začasna učiteljica v Spodnji Idriji. — 2. Za meščanske šole: M. Kristina Pezdirc, M. Eleonora Hndovernik, M. Johana Oswald, S. Luigarda Ribar, učiteljice v uršulinskem samostanu v Ljubljani in S. Metodija Kalinšek, učiteljica na privatni deški ljudski šoli v »Collegium Marianum« v Ljubljani. — 3. Za francoski jezik gđc. Pressl Viljemina iz Gradca.

Izmed 20 učiteljev in učiteljic, izven samostanskih je prebilo preskušnjo za ljudske šole s slovenskim in nemškim učenim jezikom 11, samo s slovenskim učenim jezikom 2, samo z nemškim 6. Preskušnje pa niso prebili 1 kandidat za ljudske šole in 2 kandidatini za meščanske šole. — Zgoraj navedene štiri učiteljice Uršulinke so vse prestale preskušnjo in sicer tri z odliko.

Pismene naloge so bile nastopne: I. Za ljudske šole. Iz pedagogike: 1. Kako učitelj ravnaj s svojeglavnimi otroki? 2. Katere šolske zakone mora na Kranjskem vsak učitelj poznati? — Za nemški učni jezik: 1. Wert des Anschauungsunterrichtes. 2. Durch welche Mittel kann der Lehrer einen regelmässigen Schulbesuch herbeiführen? — Iz matematike: 1. Ein Wirt hat zweierlei Wein. Vermischt er 5 l der besseren Sorte mit 7 l der schlechtern, so kostet 1 l der Mischung 41 kr.; vermischt er aber 7 l der besseren Sorte mit 5 l der schlechtern, so kostet 1 l der Mischung 43 kr. Wie theuer ist der bessere, wie theuer der schlechtere Wein?

2. V enakokrakem trapezu merita vsopredni stranici 17 m in 98 m, nevsopredni stranici pa po 6 m; kolika je njegova ploščina?

3. Pokončna kvadratična piramida ima 42336 dm³ prostornine, nje višina pa meri 72 dm; kolika je nje površina? — Iz realij: 1. Hunska država in nje konec. 2. Lastovica (metodična obravnava). 3. Zračni tlak in tlakomér.

II. Za meščanske šole. Iz pedagogike: 1. Die Nachteile der Classenüberfüllung für die unterrichtlichen und erziehlichen Aufgaben der Schule. 2. Worin sind die Philanthropen noch heute unsere Lehrer? — Iz nemščine: Schiller als Dramatiker. — Iz zemljepisja: 1. Kartenskizze von Steiermark mit einem Culturhilde dieses Landes. 2. Erklärung der Tages- und Jahreszeiten bei unseren Nebenwohnern, Gegenwohnern und Antipoden. 3. Angabe der aussereuropäischen Besitzungen Frankreichs. — Iz zgodovine: 1. Des Perikles Verdienste um die Hebung der Kunst in Athen. 2. Die Weltlage um das Jahr 1000 n. Ch. (kurz zu besprechen). 3. Die Länderverwerbungen der Habsburger nach dem Jahre 1526.

III. Za meščanske šole pri preskušnji v uršulinskem samostanu. Iz pedagogike: 1. Der Zusammenhang zwischen Anschauung, Denken und Sprechen beim Unterrichte ist nachzuweisen. 2. Die Richtigkeit des Grundsatzes »der Unterricht sei praktisch« ist an Beispielen aus der gewählten Fachgruppe zu zeigen. 3. Die wichtigsten Regeln der Schulhygiene sind anzuführen. — Slovensčina: Vodnikovo življenje in delovanje. — Nemščina: Lessing! als Dichter und Kritiker. — Matematika: 1. Die Summe des 4. und 6. Gliedes einer arithmetischen Progression ist 28, das Product aus dem 3. und 10. Gliede 232; wie heisst das erste Glied und die Differenz. 2. Koliko let treba 3500 gld. po 4% na obrestne obresti naložiti, da narastejo na 4790 gld.? 3. V trikotniku je a = 14.506 m, b = 17.431 m in c = 15.067 m; kolika je plo-

ščina? 4. Wie ist das Haupt- und wie das Cassabuch eingerichtet? — **Prirodopis:** 1. Človeško srce in krvni obtok. 2. Die Kreuzblütler (Cruciferae); ihre characteristischen Merkmale und ihre Benützung. 3. Der Kalkspat (Galcit) ist nach seinen Eigenschaften eingehend zu beschreiben und ist seine mannigfaltige Verwendung zu erörtern. — **Prirodoslovje:** 1. Topolmer ali thermometer. 2. Das archimedische Gesetz; wie wird dasselbe nachgewiesen und welche Erscheinungen beruhen auf demselben? 3. Der Sauerstoff; seine Gewinnung, seine Eigenschaften und seine Bedeutung in der Natur. — **Zemljepis:** 1. Es ist eine Erklärung der Ekliptik zu geben. 2. Die wichtigsten Erscheinungen der Gletscherwelt sind zu besprechen. 3. Beschreibung des Rheins sammt Kartenskizze. — **Zgodovina:** 1. Kurze Darstellung der Kriege des jüngern Scipio. 2. Das österreichische Interregnum. 3. Veränderungen im Gebietsumfange der österreichisch-ungarischen Monarchie seit dem Wiener Congresse. — **Hisanje:** Ein vorgelegtes Gipsmodell ist abzuzeichnen; dabei sind die Lichtstellen der Selbst- und Schlagschatten anzugeben. — **Pisanje:** Zu schreiben sind drei volle Zeilen a) in deutscher Current-, b) in englischer Cursiv- und c) in Rond-Schrift.

Iz Bosne. S 1. septembrom je stopil v življenje ne samo pokojninski statut, ampak tudi zakon za vrvanje plač bosenskim učiteljem. Učiteljsko osebje se deli na tri kategorije namreč na:

- a) upravitelje (voditelje, upraviteljice)
 - b) učitelje, učiteljice
 - c) pomožne učitelje in učiteljice.
Kategorija a)	uživa plačo 600 gld.
b)	" 500 "
c)	" 260 "

Nadalje dobiva vsakdo od teh še lokalni doplatek stanovanje v naravi, oziroma stanarino. Krajevni doplatek in stanarina je odrejena po posameznih krajih.

V I. kategoriji imajo upravitelji in učitelji doplatek 150 gld.; stanarina je odmerjena s 180 gld. Pomožni učitelji dobivajo 80 gld. doplatka in toliko stanarine.

V II. kategoriji uživajo upravitelji in učitelji po 100 gld. doplatka in 120 gld. stanarine, pomožni učitelji pa 60 gld. doplatka in toliko stanarine.

V III. kategoriji prejemajo voditelji in učitelji 50 gld. doplatka in 60 gld. stanarine, a pomožni učitelji 40 gld. doplatka in toliko stanarine. Razven tega boče užival vsak učitelj po tri decenale s 100 gld. Vsled tega ima učitelj-voditelj 930 gld. plače, učitelj pa 800 gld. Ako je koji odslužil 10 let v Bosni z dobrim vspehom, dobi takoj prvi decenal s 100 gld.

Razven upraviteljev (voditeljev) so tudi še v onih krajih, kjer je več učiteljev, šolski predstojniki z letno nagrado od 50 gld. Plače in decenali se vračunajo v pokojnino. Službeni čas traja 40 let.

V pokojninski zaklad plačujejo učitelji prvo leto 5% od plače, a za ostali čas aktivnega službovanja 2%. Ako bi to ne zadostovalo, pokrili se bodo primankljev iz deželnega zaklada. Za vdove, sirote in za slučaj učiteljeve onemoglosti pred 10 leti skrbljivo je tudi.

Po »Napredku«. V.

V vojvodini Sleski so se učiteljem povikšale plače z zakonom z dne 30. rožnika 1892. Po krajevnih razmerah so razdeljene vse službe v 3 razrede. Učitelji III. razreda dobivajo 500 gld., II. razreda 600 gld. in I. razreda 700 gld. plače. Meščanskim učiteljem I. razreda odločilo se je 900 gld., II. razreda po 800 gld. Za vodstvo šole odmerjeno je učiteljem na jednorazrednicah 50 gld., na dvo- in trirazrednicah po 100 gld. in na štiri ali večrazrednicah 200 gld. Kvin-kvenije, katere se dovoljujejo do 30. službenega leta, zmašajo 10% učiteljeve stalne plače. Ko bi se učiteljske plače tudi pri nas tako uredile, bilo bi gotovo vse učiteljstvo zadovoljno. Ne nehajmo prositi, uorda vendar tudi mi to dosežemo.

Zahvala. Slavno društvo »Narodna šola« je blagoizvolilo za mali znesek poslati naši šoli prav veliko šolskega blaga. Za ta jako lepi dar se podpisani v svojem in v imeni ubogih šolskih otrok prav srčno zahvaljuje ter zakliče: Bog plati!

V Horjulu dne 15. vinotoka 1892.

I. Pokorn, učitelj.

Zahvala. Blagodelno društvo »Narodna šola« je blagoizvolilo proti neznatnemu plačilu poslati tukajšnji šoli jako pripraven računski stroj, zraven pa še mnogo raznovrstnega blaga za ubožno mladino.

Za ta velikodušni dar se izreka tem pōtem v imeni starišev in otrok najtoplejša zahvala.

Voditeljstvo ljudske šole na Vrhpolji pri Moravčah dne 24. vinotoka.

Zahvala. Podpisani šteje si v prijetno dolžnost, prečastitega gospoda Miha Potočnika, monsignora in nunskega spovednika v Ljubljani, kateri je blagoizvolil podariti »Narodni šoli« 10 gld. za učila tukajšnjim ubogim učencem, in društvo »Narodna šola«, katera je poslala prav obilo raznega šolskega blaga, v svojem in uboge šolske mladine imeni najprisrčneje zahvaliti. Bog plati stotero!

Kropa, dne 24. vinotoka 1892.

Mark. Kočša, nadučitelj.

Zahvala. Gospod doktor Zeno Dolschein in njegova blaga gospa sopoga sta darovala za napravo gorke zimske obleke ubogim učencem tukajšnje ljudske šole znesek 30 gld.

Šolsko vodstvo izpolnuje prijetno dolžnost, ako izreka blagima dobrotnikom za ta velikodušni dar v imeni učiteljstva in uboge mladine najtoplejšo zahvalo.

Šolsko vodstvo v Postojni dne 10. listopada 1892.

Janez Thuma.

Zahvala. Slavno društvo »Narodna šola« je blagoizvolilo za mali znesek vposlati mnogo šolskega blaga, za kar se podpisani v imeni obdarovane šolske mladine najtopleje zahvaljuje.

Ljubno, 22. listopada 1892.

August Arzelin, učitelj.

Zahvala. Slavno društvo »Narodna šola« je poslalo koncem šolskega leta naši šoli raznovrstnega šolskega blaga, in sicer brezplačno; za ta lep dar se v imeni obdarovane mladine podpisano voditeljstvo lepo zahvaljuje.

Dragatuš, dne 15. vinotoka 1892. J. Bantan.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 612.

o. š. sv. Na dvorazrednici v Mozulji je stalno ali začasno popolniti drugo učno mesto z dohodki IV. plačilne vrste in začasno uporabo jedne sobe za stanovanje v župnijski hiši, kjer se tudi ceno dobi

hrana. Služba se odda le učiteljici.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim pōtem semkaj vložē v teku 5 tednov.

C. kr. okrajni šolski svēt v Kočevji
dne 15. listopada 1892.